

Sådan lever du
mere klimaventlig
Læs mere på side 7

Foto: FABRIZIO BENSCH

RØMERPOSTEN

POLITIKEN

Ole Rømer-Skolen
Taastrup
november 2023
ID: 6086

INTERVIEW AF METTE FREDRIKSEN Mette Frederiksen, Danish Prime Minister and chairman of the Social Democratic Party, speaks to members of her party in the parliament in Copenhagen, early Wednesday, Nov. 2, 2022. Frederiksen was in a strong position to remain in power after her Social Democrats won the most votes in Denmark's election Tuesday and a center-left bloc in Parliament that backs appeared set to retain a majority by just one seat. (AP Photo/Sergei Grits)

Foto: Sergei Grits

Politisk uenighed: skal der klimaudgifter på varer?

Uenigheder mellem partier skaber uro

BAGGRUNDSARTIKEL

AF SABINA SHARMA OG SHAIMAA NIDAL KAYED

Klimaafgifter er en afgift der sættes på vare for at få reduceret mængden af gasser. Det er der nogle partier der med glæde, gerne vil gennemføre for at få reduceret gas-mængden, mens der på den anden side kan være partier, der er totalt uenige da de mener noget andet. Det får partierne til at gå imod hinanden, som så skaber uro.

Partier

Nye Borgerlige bestod af 17.900 medlemmer i 2021. Partiet Nye Borgerlige blev stiftet i 2015 af Pernille Vermund og Peter Seier Christiansen. Nye Borgerlige har været i folketinget siden 2019. I Nye borgerliges folketingsgruppe, er der tre medlemmer, Pernille Vermund, Peter Seier Christiansen og Kim Edborg Andersen. Nye borgerlige arbejder for mange mål bl.a. at beskytte vores natur med fornuft. Kim Edborg er klimaordfører for

Nye Borgerlige.

Venstre er et parti der blev stiftet 30 juni 1870, og er en af de ældste partier i Danmark. Først i 1929 blev venstre en landsorganisation. I 2021 havde venstre 28.000 medlemmer i deres parti, men der er kun 23 der er en del af folketinget for venstre. Venstres mål er at skabe mere frihed og få flere muligheder, det har deres mål været i mere end 150 år. Frisind er en vigtig del af den liberale tankegang. For venstre betyder frisind at mennesket har ret til at leve sit liv frit og gå sine egne veje. Ifølge venstre skal frihedsrettigheder gælde for alle, uanset køn og politisk, religiøs, etnisk og seksuel baggrund. Linea Søgaard-Lidell er klimaordfører for Venstre.

"Vi mener at det er vigtigt at vi politisk giver marked en grøn retning at arbejde efter" siger Linea Søgaard-Lidell fra venstre.

Socialdemokratiet har været kørende siden 1871. Partiet består af 32.956, men kun 50 af dem er i folketingsgruppen. Først i 1884 fik partiet valgt medlemmer til folketinget. Socialdemokratiets mål var og er stadig frihed, lighed og solidaritet for alle. Lea Wermelin er klimaordfører for socialdemokratiet.

Klimaafgifter

Man kan sætte afgifter på mange ting såsom, flyafgifter, okse og lamme-køds afgift og gasafgift. Som sagt er klimaafgifter, afgifter der bliver sat på varer og aktiviteter for at reducere deres negative påvirkning på klimaet. Klimaafgifter hjælper også med at bekæmpe klimakriserne. Formålet med afgifter er at påvirke befolkningens valg, fx ved at øge benzinpriserne så folk ikke køre bil så ofte, hvilket også gør at vi så går en mere klimavenlig retning. Det har partierne noget at sige om.

"NEJ TAK TIL KLIMAAFGIFTER" siger Pernille Vermund fra Nye Borgerlige.

Uenigheder

Partier er altid uenige om et eller andet, i denne situation er de uenige om klimaafgifter. Partierne har forskellige holdninger om klimaafgifter.

Venstre støtter det der hedder "forurenere betaler" dvs. at det er virksomhederne der forurenere, der skal betale afgifterne, men ikke forbrugeren som køber varen. Venstre mener det er vigtigt at tænke grønt, og gå den grønne retning. Linea siger "Jo mindre de udleder af CO2, jo mindre betaler de". Venstre mener at klimaafgifter er

demokratiske, siden det ikke kun er politikernes mavefornemmelser.

Til gengæld mener Nye Borgerlige anderledes, de mener at det er latterligt, at danskernes liv skal blive dyrere. Pernille Vermund siger

Nye Borgerlige mener også, at hvis afgifterne ikke bliver globale, gør det ingen forskel på Danmark.

Socialdemokratiet mener at der er nødvendigt at have klimaafgifter, da det ville hjælpe meget med at reducere gas-udledningen.

Det er ret forskelligt for hvem der skal betale for klimaafgifterne. Lad os tage et eksempel fra Lea Wermelin. Hvis det var flyafgift, ville det være forbrugeren der betaler. Derudover skal virksomheder, der udleder CO2 også betale en afgift for den CO2, de udleder. Den afgift ligger hos virksomhederne.

"Vores planet er under pres, og der er brug for handling nu og her" siger Lea Wermelin fra Socialdemokratiet.

Som sagt er klimaafgifter et stort emne for partierne, og derfor skal det diskuteres. Vi er kommet frem til at det ikke er altid man er enig med de andre. Vi ved stadig ikke præcis hvilke ting der skal sættes afgifter på, indtil regeringen siger deres mening.

KAMPEN FOR FREMTIDEN

Unge skal stå sammen for klimaet

Unge som klimaets forsvarere - når vi står sammen kan vi fremtidens klimakriser

Klimaforandringer er en af de mest pressede udfordringer, vores planet står overfor i dag. Det er blevet tydeligt, at vi alle skal tage ansvar for at reducere vores klimaaftryk og bevare vores miljø for fremtidige generationer. De unge spiller også en stor rolle i at tackle klimaforandringer og i at tage ansvar.

Unge har en unik evne til at påvirke samfundet og skabe forandring. De er energiske, innovative og har en stærk vilje til at gøre en forskel. Ved at tage ansvar for klimaet kan unge bruge deres stemme til at skabe opmærksomhed omkring klimaforandringer og presse politikere og virksomheder til at træffe mere bæredygtige beslutninger. Se bare på initiativerne omkring klimastrejker og ungdomsaktivisme.

Ved at tage ansvar for klimaet kan unge uddanne os selv og andre om vigtigheden af bæredygtighed og miljøbevidsthed. De kan sprede viden og oplyse om de handlinger, der kan træffes for at reducere vores klimaaftryk.

Klimaforandringer skaber også nye muligheder for innovation og jobskabelse. Ved at tage ansvar for klimaet kan vi unge være med til at udvikle og implementere nye teknologier og løsninger, der kan reducere vores afhængighed af fossile brændstoffer.

Det er vigtigt, at vi unge støtter og opmuntrer hinanden til at tage ansvar for klimaet, da det er vores fremtid, der er på spil. Lad os arbejde sammen for at skabe en bæredygtig og levedygtig planet for kommende generationer.

GRØN I SIN EGEN BAGHAVE Forfatter m.m. Signe Wenneberg fotograferet i sit drivhus i baghaven er stor fortaler for grøn omstilling. Foto: Finn Frandsen

Den grønne omstilling

Klimaforandringer og Bæredygtighed i Danmark

KLIMAINDSATS

ELENA CAME KARACA & AMIRA SHARIF

De forenede nationers (FN) klimamåls hovedpunkt er at holde den globale temperaturstigning under

2 grader celsius, for at sikre økonomisk støtte fra i-landene til klimainsatsen i u-landene og sikre alle landes modstandskraft i forhold til klimarelaterede farer.

Kommunerne har en stor rolle i det med FN's klima mål. Det er primært kommunerne der sørger for at deres by, driver af vedvarende energi og ikke af olie. Da det er mere klimavenligt, råder de fleste kommuner borgerne til at bruge fjernvarme i stedet for olie, til at varme borgerne i de forskellige kommuners boliger.

Elbiler bliver med jævne mellemrum udråbt som en løsning på klimaforandringerne af politikerne, som da Lars Løkke i sin åbningstale i Folketinget i 2018 lovede at forbyde salg af diesel- og benzinbiler i 2030 og inden da have én million el- og hybridbiler på gaden. udtaler Energi- og klimachef af Høje-Taastrup Kommune, Marie-Louise Lemgart

Affaldssortering er en stor del af klimaforandringerne, og derfor tager kommunerne det meget seriøst. Sortering af dit køkkenaffald er

mere end bare en praktisk foranstaltning. Det er en løsning, der gavner både miljøet og din gode samvittighed. De fleste vil gerne gøre noget godt for miljøet ved at sortere køkkenaffaldet, men det kan blive besværligt, hvis forholdene ikke er til det.

Med affaldssystemer, der har flere spande og rum, bliver affaldssorteringen i køkkenet nemmere og mere overskuelig. Desuden hjælper affaldssorteringen med at reducere madspild, og det har en positiv effekt på CO2-regnskabet.

Kommende EU-parlamentariker, kæmp for klimaet!

Selvom opfyldelse af klimamålene er godt på vej, skal ambitionerne vær større. EU's klima skal forbedres, inden det er for sent.

DEBATINDLÆG

AF SHAIMAA KAYED OG SABINA SHARMA

"55 procent er ikke nok for at nå Paris-aftalen" Siger Linea Søgaard-Lidell på talerstolen i EU-parlamentet i 2021.

EU har vedtaget klimamål som EU-landene skal overholde. Blandt andet har EU vedtaget, at Europa skal være helt klimaneutralt i 2050, den gennemsnitlige stignings temperatur skal ligge under 2 grader og energiforbruget fra vedvarende energi som fx. sol, vind

osv. skal stige til 27%. Men inden da vil EU have reduceret 55% CO2 i 2030.

Men der er lande i Europa, primært i Østeuropa, som klarer sig rigtig dårligt. CCPI siger at processen i Polen med at lukke deres kulmine går for langsomt når det først står til at lukke i 2049. Ligeledes kritiserer CCPI Ungarn for at gøre en lille indsats.

Men ligesom Linea Søgaard siger, mener vi at det ikke er nok. Der skal fokuseres på grøn omstilling og hvordan man skal gå en grøn retning hurtigere, gasudslip skal reduceres i højere grad og så skal EU landene samarbejde endnu mere så klimamålene kan blive gennemført. Ja vi ved godt, at fx. Danmark fokuserer på vedvarende energi, elbiler og solceller, men det er ikke sikkert at alle lande i EU ligger på samme niveau. Hvis klimamålet skal gennemføres, skal alle lande være på samme niveau. Derfor mener vi, at der skal findes på nye metoder for at nå målene for reduktionen af CO2-udslip.

Der er store konsekvenser for klimaet, hvis EU-landene ikke får fastlagt en strategi for reducere af gasser inden 2050. Gennemsnitstemperaturen ville blive ved med at stige. Om sommeren kan det risikere at blive så varmt, at der næsten er ubeboeligt og om vinteren kan det blive alt for koldt. En af konsekvenserne ligger også for dyrene. Isen smelter, og på den anden side bliver det for varmt. det påvirker dyrene.

De klimarelateret valg, der bliver taget i Danmark, hænger sammen med dem, der bliver vedtaget i EU. Danske politikere vil stadig gøre mere for klimaet end der bliver gjort nu, men vi mener, at der skal gøres mere. Det skal gå hurtigere, så vi får en bedre fremtid.

Politikere kan i næste valg gøre en forskel for klimaet ved at sætte sig ambitiøse mål for at reducere CO2 udledningen, og støtte grøn energi. De skal skubbe mere på at der for eksempel investeres mere i klimavenlig transport og teknologi og fremhæve genbrug og

genanvendelse. Det er også vigtigt at politikere samarbejder både nationalt og internationalt for at beskytte vores planet.

De danske politikere træffer klimarelaterede beslutninger, både i Danmark og i EU og det er en vigtig rolle. Det er vigtigt, at politikere sætter ambitiøse mål for at reducere CO2 udledningen og støtte grøn energi, for at beskytte vores planet. Lad os håbe at politikerne prioriterer klimaet i det næste valg.

Hvis klimamålet skal gennemføres, skal alle lande være på samme niveau. Derfor mener vi, at der skal findes på nye metoder for at nå målene for reduktionen af CO2-udslip

Foto: Thomas Borberg

Klimafgifter og den almindelige borgers pengepung

En teori er, hvis vi gør det dyrere at forurene, vil folk og virksomheder gøre det mindre. Men hvilken betydning har klimafgifter for den almindelige borger?

KLIMAAFgifter

LAVET AF MAIRA KOUSAR OG HAVIN ATIK

Klimaafgifter er ekstra gebyrer, man skal betale for ting, der skader miljøet, især ved at sende forurening ud i luften. Disse afgifter er sat for at opmuntre folk og firmaer til at tænke mere over, hvordan de bruger energi og ressourcer. Hvis man forurener meget, skal man betale mere. Håbet er, at det vil få os alle til at træffe bedre valg for kloden.

Hvorfor har man tale om at putte klimaafgifter?

Der har været CO2 afgifter på elektricitet i mange år, hvilket har fået folk til at brug mindre eller tænke over hvor meget elektricitet de bruger. Derfor taler man om at sætte klimaafgifter på for at hjælpe med at beskytte vores planet. Ideen er, at hvis det koster penge at forurene, vil folk og virksomheder tænke mere over, hvordan de gør ting, så de ikke skader miljøet så meget. Så klimaafgifter er en måde at opfordre alle til at være bedre mod naturen.

Hvordan og hvem vil det påvirke?

Klimaafgifter vil især påvirke de virksomheder, der forurener meget, fordi de skal betale ekstra penge. Det kan også betyde, at nogle ting bliver lidt dyrere i butikkerne. Når tingene bliver dyre i butikkerne, vil det også blive svære for de folk der ikke tjener så meget, da de ikke vil have råd til at købe de ting som de havde råd til at købe før.

Broen over Selsmosesøen

De mange træer i Selsmosesøen skaber levesteder for dyr og naturoplevelser for mennesker

Tømmerflåderne i Selsmosen

Høje Taastrup Kommune fremmer biodiversitet med vilde blomster i rabatterne

De vilde blomster skaber et rart bymiljø

Der er gode muligheder for legebørn i alle aldre

Teddy Venlige - en af Vestens glemte kæmper

Søen i Hakkemosen skaber levesteder for mange dyr og planter

Selsmosen set fra sydsiden

NATUR I HØJE TAASTRUP x Foto: x

En kommunes vej mod en grønnere fremtid

Kommunerne bidrager til en grønnere fremtid

NATUR

IBRAHIM KADIM OG EMIR ARSLAN

Da jeg træder ind i Selsmosen, mærker jeg, at mine skuldre sænkes. Jeg mærker den friske luft i mine lunger. Lyden af biler træder i baggrunden, og jeg hører istedet

vandets klukkende lyde. Blomsterne dufte spredt sig.

Mange danske kommuner vil gerne være grønnere. Vi er taget til Høje Taastrup for at udforske de grønne områder der. Her har vi fundet flere gode steder.

I Hakkemosen, der er et 50 hektar stort grønt rekreativt område, finder vi skov og sø. Der er naturlegepladser og adgang til grill. Der er shelterpladser til fri afbenyttelse og god mulighed for fiskeri. Man kan også besøge Teddy Venlige en af Vestegnens glemte kæmper

lavet af genbrugsmaterialer af kunstneren Thomas Dambo.

I Selsmosen er der mange planter, træer og en stor sø. Der er også en stor vandlegeplads, der giver mulighed for at eksperimentere og undersøge. Der er opstillet uden-dørs musikinstrumenter, og man kan trække sig over søen på en tømmerflåde.

Langs Høje Taastrups veje har kommunen anlagt blomsterbede med vilde blomster for at skabe et rart bymiljø og fremme biodiversiteten. De har gjort det ud fra

grundideen om at lade områderne passe sig selv mest mulig, fortæller Vibeke Heskjær Christensen og Henriette Voigt, der begge er naturmedarbejdere i Høje Taastrup Kommune. De åbne områder bliver kun slået 1-2 gange om året for at sørge for, at de hurtigt voksende planter ikke overtager hele området, da det er vigtigt med mange arter, da forskellige insekter er interesserede i forskellige planter.

“

Da jeg træder ind i Selsmosen, mærker jeg, at mine skuldre sænkes. Jeg mærker den friske luft i mine lunger. Lyden af biler træder i baggrunden, og jeg hører istedet vandets klukkende lyde. Blomsterne dufte spredt sig.

SKOVBRANDE Skovbrand raserende på bjergsiden over husene i West Kelowna, Canada, 18. august 2023. Foto: Darryl Dyck (The Canadian Press via AP)

En voksende miljøkrise

Canada har i år oplevet nogle af de værste skovbrande i landets historie. Udover de samfundsmæssige omkostninger, er skovbrande i Canada - og resten af verden - en voksende miljøkatastrofe.

NATURKATASTROFER

ISMAIL RASHID OG EMIR HAYAL

Canada der ofte fejres for sine naturskønheder og store naturområder, kæmper i øjeblikket med en voldsom klima- og miljømæssig udfordring - skovbrande. Disse skovbrande er blevet hyppigere og mere voldsomme i de senere år,

hvilket vækker bekymring, ikke kun i forhold til ødelæggelsen af værdifulde økosystemer, men også i forhold til de langsigtede konsekvenser for planeten. Skovbrandene understreger nødvendigheden i at kigge på årsager og konsekvenser for derved at kunne lave de nødvendige løsninger.

»Vi er i en krise i provinsen, og vi ønsker, og vi er nødt til, og vi vil tage i mod al den støtte, vi kan«

Canada huser et skovareal på 310 millioner hektar. Og det er 500 gange så meget skov som der er i hele Danmark. Canadian Interagency Forest Fire Centre oplyser at antallet af brændt hektar land var næsten fordoblet denne sommer i forhold til tidligere sæsoner. Den

20. august 2023 var 13,5 millioner hektar land blevet gået op i flammer. Den 14. august 2023 var der 236 aktive skovbrande i nordvest territoriet.

Tørke har været den største årsag til disse skovbrande, men det er formodet at de fleste skovbrande er ved en fejltagelse skabt af menneskelig aktivitet oplyser Reuters.

Lande som Frankrig, Portugal og Spanien har tilbudt 300 europæiske brandmænd som støtte siger

Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (ECHO)

Skovbrandenes bivirkning på miljø og samfund inkluderer ødelæggelse af levesteder. Desuden kan røgen fra brandene gøre alvorlig luftforurening, hvilket påvirker folk, selv i fjerne områder. Samfund og boliger er i stigende grad truet af brandene, hvilket fører til ødelæggelse og økonomiske problemer.

SKOVBRANDE

- Canada oplever årligt omkring 5.000 skovbrande, der spænder over et areal på ca. 14 millioner hektar.- De fleste skovbrande i Canada forekommer i provinserne British Columbia, Northwest, Ontario, Nova Scotia og Alberta.- Skovbrande kan være forårsaget af naturlige årsager eller menneskelige aktiviteter.- Skovbrande kan have alvorlige konsekvenser, herunder ødelæggelse af dyreliv og levesteder, luftforurening og tab af ejendom.

VM i Qatar - stadig til debat

Kommentar

FODBOLD

AWAIS RAFIQ

Selvom VM i Qatar for længst er et overstået kapitel fodboldmæssigt, er der stadig mange ting omkring begivenheden, der bliver nødt til at tages til debat og erfaringer, der skal indtænkes i fremtidige VM-turneringer. For eksempel har vi hele tragedien om de tabte menneskeliv, historierne om korrupsion og en for nyligt udgivet rapport om det klimasvineri hele stadion- og infrastrukturen viste sig at være - på trods af Qatar's lovnings om det modsatte.

Tabte menneskeliv

Hundredtusinder af migrantarbejdere er blevet underbetalt, udnyttet og har mistet livet. Det er ikke det værd. Fodbold skal være sjovt. Men for at det er svovt, hvad er det så, at vi skal gøre anderledes i fremtiden? Jeg mener, at vi skal have FIFA meget mere på banen. For det første skal de mange stadionbyggerier stoppe. Kampene skal spilles på de eksisterende stadions. Hvis man skal bygge stadions, skal der i hvert fald strammes op på regler omkring arbejdsforhold. FIFA skal tage ansvar og have hovedansvaret og sikre ordentlige arbejdsvilkår. På byggepladsen skal sikkerheden være på plads, så der er sikring mod nedstyrtning og sammenstyrtning og der skal være de nødvendige afspærringer. Derudover skal arbejderne uddannes i brug af maskiner og køretøjer og så skal de enkelte arbejdere have sikkerhedsudstyr så som hjelme, sko og værnemidler. FIFA har ansvaret og skal være til stede på byggepladsen.

Klima

Et andet område FIFA skal tage mere ansvar på, er klimaet. I rapporten Greenhouse Gas Accounting Report står der, at der i relation til VM i Qatar er blevet udledt 3.631.034 ton CO2. Halvdelen af totalen blev udledt på grund af flytrafik og rejser til og fra landet og til og fra stadions. FIFA har ansvaret for at tænke CO2 udledning ind i planlægning af verdensmesterskaberne.

Derudover bør FIFA holde turneringen til et værtsland i stedet for flere. Ovennævnte rapport viser tydeligt, at flytransport og transport er en stor klimasynder, så hvis vi mener det seriøst, at gøre noget ved klimakrisen, så er det at samle turneringen i eet land, et virkeligt godt sted at starte.

Klimaet er endnu et krigsoffer

Opgørelser viser at krig er en stor klimasynder. Lige fra fra krudtrøg over våbenproduktion til afbrændning af landområder.

KRIG OG KLIMA

BUNYALID RUENPITAK

Sammenhæng mellem krig, atom-bombe og våbenindustrier producerer ulovligt varer, også selvom våben er meget populær blandt krig, men på denne måde ødelægger det klimaet og naturen.

Når der er krig, starter en lavine af forskellige konsekvenser. Der er

menneskelige konsekvenser, man bliver sendt ud som soldat, der er fare for at blive slået ihjel eller sendt på flugt. Der bruges våben. Der produceres våben. Lige fra kanoner til atomare missiler. Og så er der store klima- og miljøødelæggelser. Når der er krig, udledes der enorme mængder CO2. Ifølge beregninger fra Ukraines Miljøministerium er der frem til juni 2023 udledt 33 millioner tons CO2. Det er alt lige fra produktion af våben og ammunition, det er industrier, der producerer forskellige våben, det er afbrænding af skov- og landområder på grund af kampe og bombardementer af byer.

Ødelagte bygninger og infrastruktur skal genopbygges - det udleder en masse CO2

For at genopbygge bygningerne, infrastrukturen og husene, har Nefco og den Nordiske Invest

Bank planlagt at genopbygge Ukraine som et helt nyt land, som er mere grønne. Man skal også overveje hvilke materialer der skal bruges gennem opbygning, f.eks. kan man vælge at bruge

vedvarende energi, i stedet for de kulkraft værker vi normalt bruger.

FN advarer at hvis man er imod miljøet, så kommer der konsekvenser af krig: Krig ødelægger.

FN's miljøorganisation UNEP foreslår en grøn Genevekonvention for at beskytte miljøet og naturen under krige og militære konflikter. Klaus Toepfer, generaldirektør for FN's miljøprogram, påpeger, at miljø skader er afgørende for genopbygningen af efterkrigstidens samfund og skal tages i betragtning.

Beskidt arbejde på en fabrik Foto: Valentyn Ogirenko

Genopbygningen vil koste et sted mellem 5500 og 7500 milliarder kroner

KINAS FABRIKKER DER FORURENER Smoke billows from chimneys at a chemical factory in Nanjing in east Chinas Jiangsu province on Sunday, Nov. 28, 2010. China will resort to more legal, technical and fiscal measures for greater progress in energy saving and emission reduction over the next 5 years. (Photo By Dong Jinlin/Color China Photo/AP Images) Foto: Dong Jinlin/ColorChinaPhoto

Kinas CO2-udledning påvirker hele kloden

Kina, som verdensfabrik, er med til at lave varer til hele verdenen. Men er der konsekvenser for at lave varerne, og er det godt for vores klima. Er Kina årsagen til klimakrisen?

KINA CO2-UDLEDNING

BYLINE- AF AYUSH & ARDA

Kulforbrug påvirkning på klimakrisen

Kina har længe været afhængigt af kul som den primære energikilde. Det har ført til store CO2-udledninger, som har påvirket klimakrisen. Ifølge Det Internationale Energiagentur (IEA), står Kina alene for næsten halvdelen af verdens kulforbrug. Det har fået mange mennesker til at pege på Kina, som en afgørende grund til klimakrisen. Kulforbruget er kendt for at være en af de mest skadelige energikilder for klimaet på grund af den

kraftige CO2-udledning. Afbrænding af kul udleder store mængder af drivhusgasser til atmosfæren, hvilket er en stor grund til klimakrisen.

Hvad køber vi fra Kina, og hvordan påvirker det vores økonomi?

Danmark importerer masse af varer som tankskibe, tøj, legetøj og møbler, og tjenester fra Kina. Danmark bruger mere end 95 milliarder kroner på varer og tjenester fra Kina (inkl. Hongkong), mens eksportbeløbet fra Danmark er over 100 milliarder kroner. Det vil sige at Kina er Danmarks fjerdestørste handelspartner, som ligger lige over Sverige, USA og Tyskland. Vores indkøb fra Kina påvirker ikke kun miljøet, men også økonomien.

Verdensfabrik og ambitioner

Kina har også længe været kendt som "verdensfabrikken", og landet er den største eksportør af varer i verden. De eksporterer varer såsom, elektronik, tøj, olie, biler, våben og tekstiler. Det har fået Kina til være en vigtig partner i verdenshandelen og har givet forbrugerne mulighed for at købe mange varer til en billig pris. Men Kina er ikke

kun verdens fabrik på grund af sin produktion, men også på grund af sin store befolkning. Kinas befolkning er på over 1,4 milliarder mennesker, som gør det til verdens mest befolkede land.

Data fra Globalis viser, at Kinas CO2-udledning pr. indbygger i 2020 var omkring 7,76 tons, hvis vi sammenligner det med USA's 13,03 tons pr. indbygger. Det betyder, at den gennemsnitlige kineser udleder stadig mindre CO2 end den gennemsnitlige amerikaner, men Kinas samlede bidrag til klimakrisen er stadig betydeligt på grund af landets befolkningstal.

Kina har sat sig for at reducere sin CO2-udledning og øge sin produktion af vedvarende energi. I september 2020 sagde den kinesiske præsident Xi Jinping under FN's generalforsamling, at Kina vil være CO2-neutralt i 2060. Målet blev mødt med både støtte og tvivl fra det internationale samfund.

Er Kina skyldig og er det fair?

Kina, som verdensfabrik, er verdens største energiforbruger og drivhusgasudleder. Kina har været med til at udlede ca. 28 procent af den globale CO2-udledning.

Spørger man hvor det største klimaproblem ligger til Sebastian Mernild, som er professor i klimaforandringer og leder af SDU Climate Cluster. er svaret klart:

Det er Kina. Det er der ikke nogen tvivl om.

Selvom Kina laver varer og tjenester til andre lande, bliver der stadig peget fingre ad dem. Men der bliver stadig udledt en masse drivhusgasser. Kina skal stadig betale for de konsekvenser, der kommer med at lave de varer, ved at betale for klimafgifter.

Selvom Kina helt sikkert har en betydelig indflydelse på CO2-udledningen og den globale klimakrise lige nu, er det vigtigt at huske på, at ansvaret for krisen er ikke kun dem, men også globalt. Mange vestlige lande har også tidligere udledt meget CO2 i atmosfæren, og det er også vigtigt at vi samarbejder for at bekæmpe klimaforandringerne. Kina spiller en stor rolle

i klimakrisen, både som en stor kul-forbruger, og som en stor eksportør af varer til hele verdenen.

FORURENING I KINA

Kina er en af verdens største udledere af klimagasser, især CO2. Industrialisering og kulforbrug har været store kilder til forurening. Alvorlig luftforurening i kinesiske byer påvirker både sundhed og klima globalt. Kina har iværksat tiltag for at reducere klimaforurening, herunder satsning på vedvarende energi. Landet deltager i internationale aftaler som Paris-aftalen for at bekæmpe klimaforandringer. Udfordringen ligger i at afbalancere økonomisk vækst med miljøbeskyttelse. Kina spiller en vigtig rolle i den globale kamp mod klimaforurening.

Med handling kan vi nå det endnu

På baggrund af IPCCs klimarapport fra 20.

marts 2023, har

Danmarks

Naturfredningsforening

fremlagt deres bud på de

fire vigtigste pointer fra

rapporten og

konkluderer, at vi stadig

kan nå at ændre de

dystre prognoser.

IMMANUEL AFFEDZIE DADZIE
GUEDENON

Ifølge klimarådgiver for Danmarks Naturfredningsforening, Daniel Hauberg, er der særligt fire hovedpointer, der skal fremhæves i IPCCs klimarapport, nemlig at den globale opvarmning fortsætter i hurtigt tempo, der kommer mere ekstremt vejr, temperaturstigningen medfører både store og små konsekvenser og til sidst en mere håbefuldt pointe idet, der faktisk stadig er håb forude. Hvis bare politikerne altså vil. Samme budskab

har klimaprofessor Sebastian Mernild der er hovedforfatter på rapporten. Han udtaler til SDU.dk at "der er ingen tvivl om at vi dels skal handle hurtigt og effektivt politisk, dels skal have sæt mere skub på implementeringen af teknologier, og at vi skal udvikle nye teknologier"

Daniel Hauberg understreger vigtigheden i, at Danmark påtager sig en rolle som grønt foregangsland. "Vi skal af med alle fossile brændsler hurtigst muligt, og så skal vi have etableret havvindmøleparker og vedvarende energi på land." Derudover skal det foregå i sameksistens med naturen, siger

Daniel Hauberg.

Derudover påpeger Daniel Hauberg, at vi i Danmark selv skal producere vedvarende energi og samtidig eksportere grøn strøm til andre europæiske lande. Desuden er der brug for en CO2 afgift på landbruget, udtaler Daniel Hauberg sig til en artikel på Danmarks Naturfredningsforenings hjemmeside.

Den første pointe er, at den globale opvarmning fortsætter, blandt andet fordi verdens samlede udledning af drivhusgasser bliver ved med at stige. Det betyder, at temperaturstigningen sker hurtigere end først forudset. Det ser nu ud til, at vi kan forvente en

temperaturstigning på 1,5 grader allerede i 2030erne i stedet for 2040 som ellers var målsætningen i Parisaftalen. "Drivhusgasserne".

Power-to-X betyder at bruge vedvarende elektricitet, for eksempel vindkraft, til at skabe noget andet, det 'X', der skabes, er en energibærer - normalt vedvarende brint - som kan drive middel til tung transport eller bruges i industrien

Hvis vi får etableret en dansk brintinfrastruktur - og helst inden 2028 - vil der være samfundsøkonomiske nettogevinster for samlet 16 mia.

KONSEKVENSEN AF FAST FASHION fast Fashions" påvirkning fanget på et billede. Et tydeligt vidnesbyrd om den miljømæssige belastning og brug-og-smid væk kulturen i vores tøjvalg. Det er på tid til at genoverveje vores Fashion aftryk. Foto: Antonio Cossio

Foto: Chris Pizzello

Before the flood

Det er altid stille før stormen

KLIMA

NISHANT MISHRA, ARDA YILDIRIM OG IMMANUEL DADZIE

Before the flood. UN

Klimakrisen

Hvad er before the flood?

Before the flood er en dokumentarfilm der viser os de skræmmende realiteter af klimakrisen. Dokumentaren er blevet Instrueret af Fisher Stevens og lavet i samarbejde med skuespilleren og FN's fredssambassadør for klima; Leonardo DiCaprio. Dokumentaren kan også blive brugt til samtaler og debatter om miljøbeskrivelse og bæredygtighed.

Hvad sker der i dokumentaren

I dokumentaren følger vi Leonardo DiCaprio i hans rejse rundt om jorden for at diskutere og finde nye synsvinkler på klimakrisen. I dokumentaren, møder vi nogle politisk kendte og vigtige personer. Såsom Barack Obama, Elon Musk, Pave Frans og Gregory Mankiw, som var en amerikansk makro økonom. De diskuterer klimakrisen og dens påvirkning på vores planet og samfund i fremtiden.

Hvilke perspektiver er der?

I dokumentaren rejser Leonardo DiCaprio verden rundt hele vejen fra Grønland til lande, som Indonesien og Indien, hvor vi får at vide; de forskellige påvirkninger som klimakrisen har på vores miljø og vores levevilkår. Som fx smeltende gletsjere, ødelæggelse af koralrev og stigende havniveauer. Han interviewer også forskellige eksperter og forsker om planetens fremtid

Dokumentaren har et vigtigt budskab, der ændre perspektivet på klimakrisen og dens påvirkninger. på mennesker.

Skal du se den?

Den samlet vurdering på dokumentarfilmen er, at det er en god dokumentarfilm med masser af viden, og man kan blive klogere på en masse ting, som hvor meget drivhusgasser de forskellige lande udleder. På den måde de har opstillet afsnittene har også hjulpet med at forstå selve dokumentarfilmen. De startede med at forstille hvad klimakrisen er, hvem den påvirker og hvordan man løser problemet. Derfor får den 4 ud af 5 hjerter. Så hvis du overvejer at se dokumentaren, så se traileren først herunder.

Fast fashion: brug og smid væk

Fast Fashion er blevet et udbredt og en rigtigt indflydelsesrig tendens i den globale Fashion industri og det er ikke en god ting.

FAST FASHION

DOUAA TIZIOUI OG AARUSHI LAMSAL - SKOLE ELEVER FRA OLE RØMER SKOLEN.

Hvad er fast Fashion?

Fast Fashion refererer til tøj og accessoires som produceres hurtigt og i store mængder for at imødekomme de seneste trends til overkommelige priser.

Fast Fashion har skabt et udbud af tøj i hundredtusindvis af stil, farver og materialer. Selvom det måske virker som en nylig udvikling, har Fast Fashion eksisteret i århundrede år.

Fashion i gammeldags.

Før 1. verdenskrig var Frankrig centrum for Fashion verden. Amerikanske kvinder så op til franske designere for vejledning. Ved at følge højeste Fashion og holde sig opdateret med designeres seneste kollektioner, kunne folk skelne mellem sociale klasser og ens velstand og position.

Tøj i denne periode blev ofte håndlavet og produceret derhjemme. Under og efter krigen steg standards produktion af tøj, og tøj fabrikker begyndte at udvikle sig.

Da tøj blev masseproduceret, blev mellemklasse kunder vant til billig men "godt" lavet tøj, som ingen ville sige nej til. Dermed blev udtrykket "Fast Fashion" født.

Betydningen af fast Fashion i moderne samfund

Dr. Dion Terre longe (Fashion psykolog og uddannet uddannelsespsykolog) mener at når vi køber, og smider tøj væk så hurtigt, så mister vi "forbindelse" til vores tøj.

Hun forklarer også de udfordringer som andre lande oplever:

"Fast Fashion har en kæmpe indvirkning på verdensplan, fx steder i Vestafrika. de enorme mængde tøj vi køber, skaber simpelthen kæmpe lossepladser fyldt med tøj, fordi folk køber noget og bruger det én gang og smider det væk"

"Det er faktisk ved at oversvømme jorden og forurene hele systemet."

Implikationer ved fast Fashion

Hurtigt Fashion trends

fast Fashion har en høj hastighed for Fashion trends hvilket betyder at vi konstant bliver for nye stil og trends. Det fører til en kultur med hurtig udskiftning af vores præferencer.

Overforbrug

Den lave pris af fast Fashion kan føre til overforbrug. Vi kan købe store mængder tøj men det kan resultere i en kultur med engangsb brug, hvor tøjet smides ud efter kun at være blevet brugt en gang.

Miljømæssige konsekvenser

Masseproduktion og hurtige produktioner inden for fast Fashion har alvorlige miljømæssige konsekvenser. Det inkl.

overforbrug af ressourcer, affaldsproblemer, udledning af CO₂, vandforurening og brugen af giftige kemikalier.

Arbejdsforhold

Disse arbejder der arbejder for produktionen af fast Fashion kan modtage lønninger der ikke afspejler den faktiske værdi af deres arbejdsindsats. Deres langs arbejdstimer kan gå ud over deres sundhed.

Klima & miljøproblemer

Fast Fashion er ofte forbundet med brug af billig tekstil farvning som indeholder giftige stoffer og som forurener vandmiljøet. Det gør det til en af de største årsager til vandforurening globalt set. Desuden bidrager brugen af materialer som polyester, der er baseret på fossile brændstoffer, til miljø skader og forurening af havene med mikrofibere. Konventionel bomulds dyrkning kræver store mængder vand og brug af pesticider, hvilket belaster lokale ressourcer.

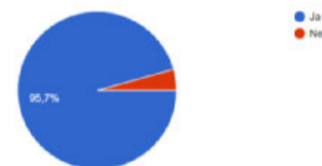
Den hurtig produktion af tøj inden for fast Fashion fører til mange mængder af tekstil affald. Mennesker smider tøj væk hurtigt som resulterer i overfyldte lossepladser. Alene i Australien ender mere end 500 millioner kilogram uønsket tøj på affald hvert år. Fast Fashion-industrien er ofte sammen med udnyttelse af arbejdere, der arbejder under farlige arbejdsforhold, og får lave løn og mangler arbejdsrettigheder.

Shopping er kendt for at frigive "tilfredshedshormoner" hvilke kan gøre en afhængig.

VIDSTE DU AT...

Der bliver i gemmesnit udledt 15kg CO₂ ved produktionen af 1kg tekstilProduktionen af bare en t-shirt kræver omkring 1400 liter vand, hvilket svarer til mere en 10 fyldte badekarDen gennemsnitlige person bruger kun 20% af deres tøj 80% af tiden i 2020 vedtog Danmark en lov om genbrugstøj der kræver at tøjforhandlere informerer forbrugerne om tekstilers miljøpåvirkning og mulighederne for at donere tøj til genbrug

95,7% af udskoling elever i ole Rømer skole køber kun tøj fra fast Fashion mærker og har ikke planer om at ændre dette.. Foto: Figur: Douaa Tizioui og Aarushi Lamsal

VEGANER FOR PLANETEN Frivillige i Kolding har sat kampen mod madspild i system og henter efter aftale mad i blandt andet en Rema 1000. Maden bliver anbragt i to køleskabe, hvor borgerne i Kolding kan hente det. Grøntsager og frugt i køleskab. Foto: Marcus Emil Christensen

Danmark grønnes med veganisme

Veganisme i Danmark: En sund, lækker, og grøn livsstil!"

VEGANSKE LIVSTIL

BEYONCE BRIDGET ATUK OG AZRA GÜLSÜM KANAT

Veganisme.

Veganisme er en livsstil, hvor man undgår dyreprodukter som kød, fisk, mejeriprodukter og æg samt materialer som læder og uld. Det er et stigende fænomen i Danmark med positive effekter på dyrevelfærd, sundhed og miljø.

En plantebaseret kost reducerer risikoen for sygdomme og belaster kloden mindre end

dyreproduktion. Ifølge Vegetarisk Forening kan en mere plantebaseret kost have indflydelse på mindst 9 af FN's verdensmål.

Veganisme og Ernæring: En Diætists Perspektiv:

En diætist understreger vigtigheden af variation for at sikre nok protein, jern, calcium og B12-vitamin i en vegansk kost. At skabe en balanceret vegansk kost kræver grundig planlægning for at opfylde ernæringsbehovene.

Livet som Veganer: En Dyrevenlig:

At blive veganer er en beslutning, der går langt ud over bare at ændre ens kostvaner. Det er en livsstilsændring, der er drevet af overvejelser om dyrevelfærd, sundhed og miljøet. I denne artikel vil vi udforske nogle dybdegående spørgsmål, stillet til en veganer for at forstå, hvad det vil sige at leve, som

veganer og hvordan det påvirker ens liv.

At træffe valget om at blive veganer starter ofte med en dyb medfølelse for dyr og ønsket om at forhindre deres lidelser. Den pågældende veganer deler, "Jeg elsker dyr. Jeg ønsker ikke, at de skal lide."

At finde motivation til at forblive veganer kan variere fra person til person. For denne veganer er sundhed en central faktor. Hun forklarer, "Jeg føler mig sundere. Min hud er blevet bedre, og jeg har mere energi." De er almindelige fordele, som mange veganere oplever efter at have ændret deres kost.

En vegansk livsstil indebærer mere end blot kosten. Det drejer sig om at leve mere bæredygtigt og tage hensyn til miljøet og dyrene. Veganeren i vores interview bekræfter dette ved at sige, "Jeg lever mere bæredygtigt."

Selvom en vegansk livsstil kan have mange fordele, kan den også påvirke ens økonomi, især når det kommer til prisforskelle på veganske produkter. Hun bemærker, "Ikke rigtig, fordi nogle veganske erstatningsprodukter er dyre. For eksempel sojamælk og almindelig mælk." Det er vigtigt at tage højde for disse økonomiske aspekter, når man beslutter sig for at gå vegansk.

Endelig giver vores veganer nogle værdifulde råd til folk, der ønsker at starte en vegansk livsstil. Hun siger, "I starten tror jeg, det hjælper at huske dine personlige grunde til at være veganer. Start med små skridt, og ikke være for hård ved dig selv. Prøv nye opskrifter :)" Dette er et værdifuldt råd, der kan hjælpe nybegyndere med at gøre overgangen mere glidende.

At leve som veganer er en personlig rejse fyldt med overvejelser

om dyrevelfærd, sundhed og miljø. For mange er det en livsstil, der bringer en følelse af formål og bidrager til en bedre verden for dyr og planeten.

Lækker vegansk opskrift

Vegansk mad kan lyde som at man fravælger mere end at man vælger til, men sådan er det ikke fordi der er masser af grøntsager, frugt, bælgrugter, korn, ris, bønner, nødder og en masse mejerieralternativer så man vælger mere end man fravælger, siger Micadeli madblog med grønne opskrifter

Sådan lever du mere klimavenligt

Her er en guide til hvordan du derhjemme kan være grønnere og bæredygtig. Det gør en forskel.

BÆREDYGTIG

AF AYUSH SUBBA & NISHANT MISHRA

Lige nu er vi i en verden der står over for klimakrise, og det er aldrig blevet mere alvorligt end nogensinde før at tænke over, hvordan vi kan reducere vores CO2-udledning. Statsministeren Mette Fredriksen, har mange gange fortalt vigtigheden af at handle/være klimavenligt, men hvor meget og hvordan kan den enkelte dansker gøre en forskel på sit CO2-udledning?

Den enkelte danskers CO2-udledning

I Danmark udleder borgerne i gennemsnit på omkring 7,5 ton CO2 pr. indbygger, ifølge Danmarks Statistik. Det er næsten så højt som Kinas CO2 pr. indbygger (7,76 ton). Det inkluderer udledninger, såsom transport, boligopvarmning, fødevarerproduktion og forbrug. For at nå de internationale klimamål og begrænse den globale opvarmning til under 2 grader, er det vigtigt at vi reducerer udledningen af CO2.

Være bæredygtig for både dig selv og for jorden

Transport: Brug offentlig transport, del en bil med andre eller skifte til en elbil eller en elcykel, for at reducere din CO2-udledning. Du kan fx sælge din bil og købe en brugt elbil.

Energiforbrug: Skift til grøn energi og vedvarende kilder såsom sol- eller vindenergi. Før du investerer i vedvarende energikilder,

kan du starte med at reducere din energiforbrug. Du kan bruge energibesparende pærer, sluk elektronik på standby, være mere opmærksom på hvordan du bruger energi i din daglige rutine.

Fødevarer: Du kan spise mindre kød og mejeriprodukter, da produktionen af disse fødevarer kræver mange ressourcer. Vælg i stedet plantebaserede alternativer og støt lokale og økologiske producenter såsom, frugter, grøntsager, kornprodukter, bønner og nødder.

Genbrug og affaldssortering: Sorter dit affald og genbrug materialer for at mindske produktion og udledning ved at købe flere varer.

Livsstil-ændringer: Reducer dit forbrug af unødvendige varer og køb varer som er god kvalitet, der holder længere og behøves ikke blive erstattet.

Hvorfor er det vigtigt at være klimavenlig for dig selv og for vores planet.

Regeringen fortæller os at vi skal være mere klimavenlig, men hvorfor skal vi det?

Når vi bliver mere klimavenlig, så forbedre vi vores jord. Klimavenlige handlinger hjælper med at reducere forurening, bevare naturlige ressourcer og beskytte økosystemer. Lige nu er der mange forskellige drivhusgasser i vores atmosfære, hvis vi bliver mere klimavenlig, så kan vi reducere udledningen af drivhusgasser og begrænse stigningen af den gennemsnitlige temperatur. Når vi begrænser global opvarmning, så mindsker vi truslerne, for både mennesker og andre organismer.

Når du bliver mere klimavenlig, så begynder du at udvikle nogle vaner der kan være gode for dig psykisk og mentalt. Fx ved at bruge offentlig transport, spise mindre kød og bruge energieffektive apparater, kan du forbedre din sundhed og livskvalitet, fordi det kan reducere luftforurening, fremme fysisk

aktivitet og mindske stress.

"Det ansvar er der ingen, der kan bære" - Klimaaktivist Esther M. Kjeldahl.

Citatet mener at klimaforandringerne kan ikke løses ved, at den enkelte tager hele ansvaret. Klimaforandringerne er et globalt problem, og alle samfund, regeringer, virksomheder skal hjælpe med at reducere CO2-udledningen.

Regeringen har sat retningen for en mere klimavenlig fremtid, og som individer er vi nødt til at tage ansvar. Vi alle har mulighed for at reducere vores egen CO2-udledning ved at vælge bæredygtigt i hverdagen.

Hvis du er klimaets ven, så er du minven!

AT PLANT ÆBLETRÆER PÅ OLE RØMER SKOLEN HAR FLERE FORDELE! BOOSTE BIODIVERSITETEN, HJÆLPE MED AT TILTRÆKKE INSEKTER OG FUGLE, SAMT HAVE ÆBLER TILGÆNGELIGE PÅ SKOLEN TIL ELEVER OG LÆRER. Eva tog et bid af æblet i Paradisets Have, og det var en rigtig god idé - i hvert fald ud fra en sundhedsvinkel. Æbler er nemlig meget sundere, end man hidtil har troet, skriver 24timer. For tyske forskere på Jenas Universitetet har fundet ud af, at den populære runde frugt er et sandt vidunder, en vitaminbombe, der smadrer alle andre frugter i dysten om at være sundest. Æbler indeholder nemlig vitaminerne C, E, K, B1, B2, B6, der hjælper immunforsvaret, og mineraler som kalium, jod og zink, der er vigtige for stofskiftet, nervesystemet og musklerne, og så indeholder det et såkaldt sekundært plantestof, der kan bekæmpe kræftceller. Ritzau. (Thomas Borberg/POLFOTO/Arkiv) Foto: Thomas Borberg

Vi booster biodiversiteten

Hej alle naturelsker! Vores ide handler om at plante frugttræer og beskytte vores lokale natur. Det har fået os til at tænke på, hvordan vi alle kan bidrage til at gøre en positiv forskel for vores miljø og biodiversitet.

MARIA ZAKI AL-MUSAED, ENES AKDENIZ OG ABDULLAH KIBAR

Ole Rømer-Skole skaber ny grøn fremtid
Ideen skal implementeres på et

ubenyttet græsareal på Ole Rømer Skolen i Høje Taastrup, hvor der kommer til at være mulighed, for at gøre en positiv forskel for miljø og biodiversitet. Og som bonus vil skolen kunne tilbyde frisk frugt fra egen avl til elever og medarbejdere.

Hvorfor er frugttræer vigtige?

Frugttræer er ikke kun flotte, de er også gode for naturen. De tiltrækker bier og andre insekter med deres blomster, og det hjælper med at sprede pollen, der får andre planter til at vokse. Når træerne får frugt, er det som en buffet for fugle og insekter.

Vores plan taler ind i Høje Taastrups miljø- og naturstrategi. Der er allerede plantet 150 frugttræer i Høje Taastrup. Det synes Henriette Voigt naturmedarbejder i Høje Taastrup kommune godt om.

"Frugttræerne har blomster, som bierne elsker, og de laver frugter, som fugle og insekter spiser. Det hjælper med at gøre vores område mere spændende med forskellige planter og dyr."

Æbler... Æbler... Æbler

Først vil vi gerne vide, hvor mange træer vi skal plante. Vi tænker på at plante mellem 7 og 10 træer. Vi vil have, at det ser godt ud i området, men ikke for tæt.

Vi har også besluttet, hvilke typer af æbletræer vi vil plante. Vi har valgt Gloster-æbletræer, fordi de ser skinnende og smukke ud. Vi har også valgt Discovery-æbletræer, fordi de er smukke og blomstre.

Grunden til hvorfor vi vælger at plante æbletræer. Det er fordi æbler er sunde, samt har masser af vitaminer såsom, vitamin A, B9, C og K. Æbler er fyldt med fordele for

vores helbred. De kan hjælpe med at styre diabetes, og de er også en solid og pålidelig frugt.

Du kan også gøre en forskel!

Hvis du har plads i din have, kan du plante et frugttræ og se det vokse og blomstre. Det er en sjov måde at lære om naturen og hvordan planter og dyr hjælper hinanden.

Lad os alle tænke over, hvordan vi kan plante et frugttræ og hjælpe naturen i vores samfund. Sammen kan vi gøre en stor forskel for vores lokale natur, og gøre fremtiden bedre for alle.

BIODIVERSITET

Biodiversiteten i Høje Taastrup i tal

Billede af biodiversiteten i Høje Taastrup i tal og det ubenyttede græsareal på Ole Rømer skole Foto: Enes Akdeniz

Kære elever på Ole Rømer-Skolen

Som tak for mange gode år på skolen, kommer vores farvelgave både natur og elever til gode

FÆLLESKABSNATUR

MARIA ZAKI AL-MUSAED, ENES AKDENIZ OG ABDULLAH KIBAR

9.B glæder sig til at kunne plante æbletræer og dermed udvide frugtplantagen til både nuværende og kommende elever på skolen.

"Vidunderligt, at give en sådan arv videre, både til skolen og naturen" Louise, klasselærer for 9.B

FAKTABOKS

I 9.B går der 23 elever, der alle har bidraget til avisen. Vi har arbejdet godt sammen og i fællesskab besluttet hvad der skulle i avisen.

Foto: Enes Akdeniz